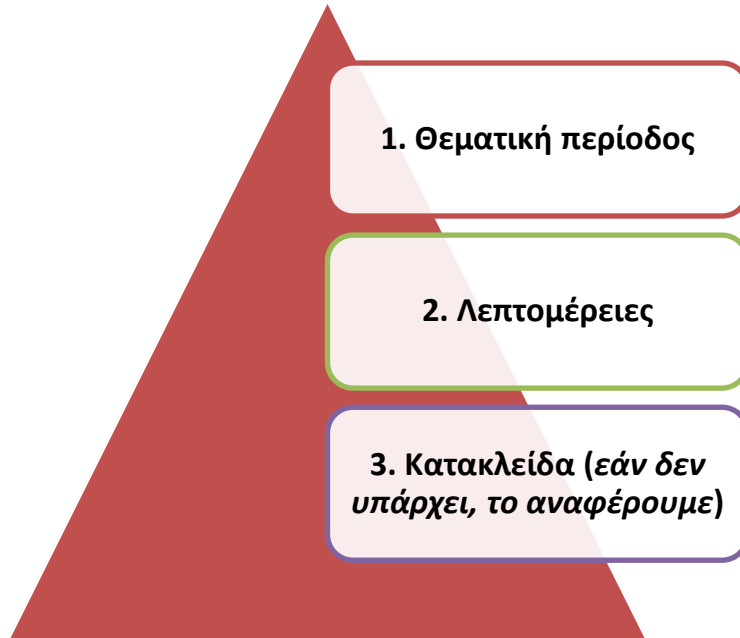


Ν. ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Δομή Παραγράφου



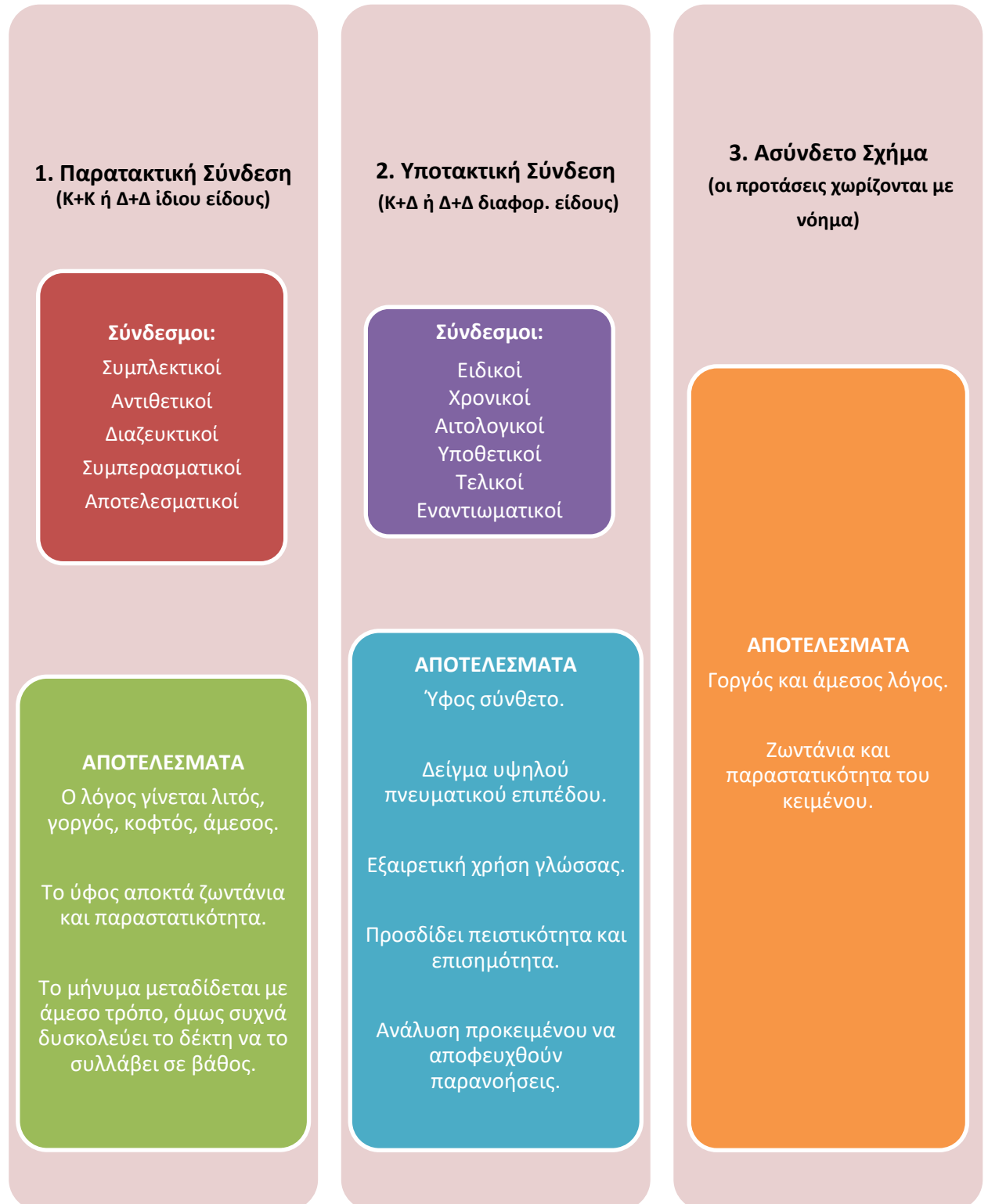
Τρόποι Εξασφάλισης Συνοχής



Τρόποι Ανάπτυξης Παραγράφου



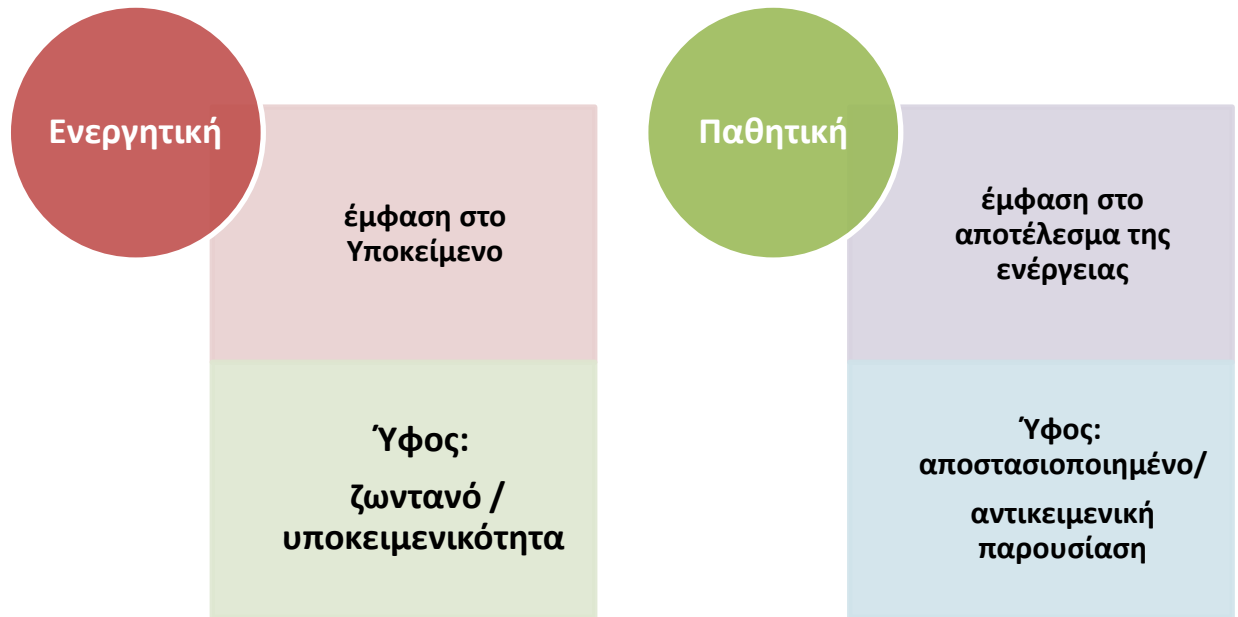
Σύνδεση Προτάσεων



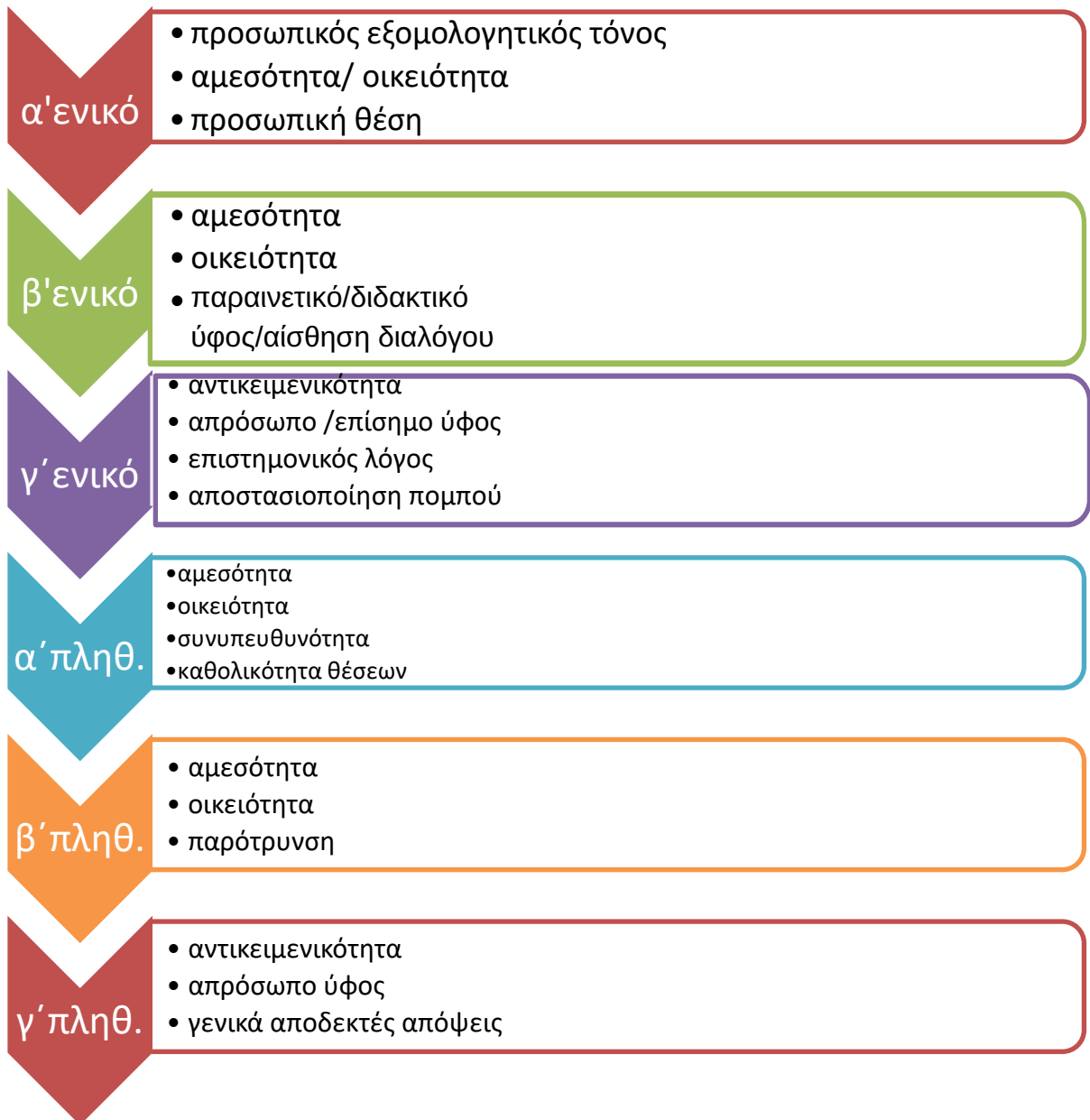
Μακροπερίοδος λόγος ⇒ επίσημο / αναλυτικό ύφος

Μικροπερίοδος λόγος ⇒ ζωντάνια, παραστατικός / άμεσος λόγος

Ενεργητική - Παθητική Σύνταξη



Ρηματικά Πρόσωπα



Εγκλίσεις

Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
<ul style="list-style-type: none">• βεβαιότητα• απόλυτη θέση	<ul style="list-style-type: none">• επιθυμία• ενδεχόμενο• προτροπή• προσταγή	<ul style="list-style-type: none">• προσταγή• προτροπή• απαγόρευση• ευχή

Σημεία Στίξης

Τελεία	<ul style="list-style-type: none"> τέλος περιόδου λόγου
Άνω τελεία	<ul style="list-style-type: none"> προτάσεις που συνδέονται με σχέσεις επεξήγησης, συμπλήρωσης, αντίθεσης
Κόμμα	<ul style="list-style-type: none"> ασύνδετο σχήμα κλητική προσφώνηση
Ερωτηματικό	<ul style="list-style-type: none"> απορία προβληματισμός ρητορικό ερώτημα (;) αμφισβήτηση
Θαυμαστικό	<ul style="list-style-type: none"> θαυμασμός έκπληξη αποδοκιμασία (!) αμφισβήτηση, ειρωνεία
Αποσιωπητικά	<ul style="list-style-type: none"> ειρωνεία υπαινιγμός συναισθηματική φόρτιση αμφισβήτηση
Διπλή τελεία	<ul style="list-style-type: none"> αυτούσια φράσεις, γνωμικά απαρίθμηση παρουσίαση αποτελεσμάτων
Εισαγωγικά	<ul style="list-style-type: none"> τίτλος, επωνυμία αυτούσια μεταφορά λόγου αμφισβήτηση ειρωνεία μεταφορικός λόγος
Παύλα	<ul style="list-style-type: none"> διάλογος
Διπλή παύλα	<ul style="list-style-type: none"> προσθήκη, επεξήγηση
Παρένθεση	<ul style="list-style-type: none"> παραπομπή προσθήκη, επεξήγηση

Λειτουργίες της γλώσσας

Αναφορική

- Ο πομπός απευθύνεται στη λογική του δέκτη και αποσκοπεί στην πληροφόρηση.
- Αντικειμενικότητα.
- Δηλωτική σημασία λέξεων.

Ποιητική

- Ο πομπός απευθύνεται στο συναίσθημα του δέκτη και αποσκοπεί στην πρόκληση συναισθημάτων και στην αισθητική συγκίνηση.
- Συνυποδηλωτική σημασία λέξεων.
- Σχήματα λόγου.

Υφος



Τροπικότητα

Σχολιασμός μηνύματος με την έκφραση της υποκειμενικής στάσης του ομιλητή /συγγραφέα.

Επιστημική

(σχετίζεται με το βαθμό βεβαιότητας σχετικά με την αλήθεια που λέει)

- δυνατότητα
- πιθανότητα
- βεβαιότητα

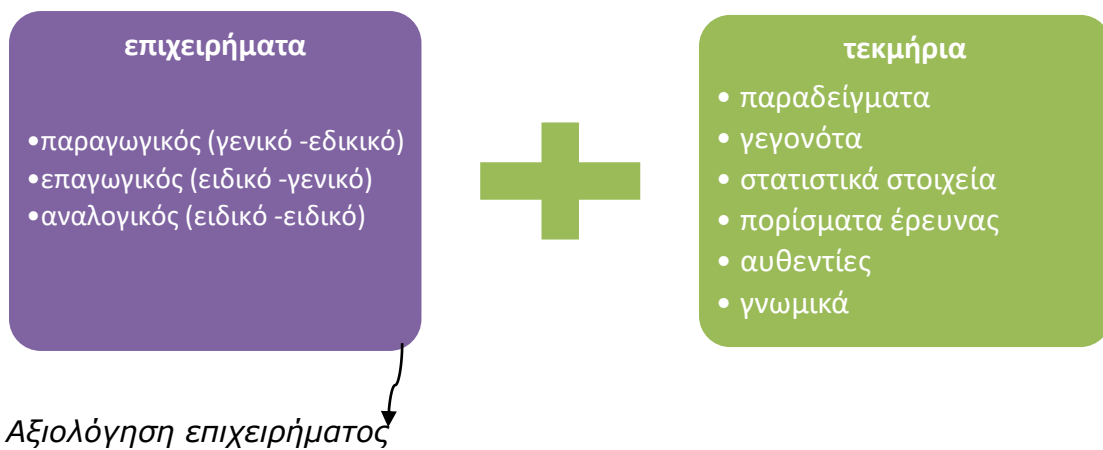
Δεοντική

(σχετίζεται με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης αυτού για το οποίο γίνεται λόγος)

- επιθυμία
- ευχή
- πρόθεση
- παράκληση
- ανάγκη
- υποχρέωση

Τρόποι πειθούς

1. Επίκληση στη λογική



2. Επίκληση στο συναίσθημα



- περιγραφή
- αφήγηση
- χιούμορ
- ειρωνεία
- ποιητική γλώσσα
- ρητορικές ερωτήσεις

3. Επίκληση στο ήθος του πομπού

- αξιοπιστία
- ηθικός χαρακτήρας



Επίκληση στην αυθεντία

- απόψεις /ρήσεις προσώπων με αδιαμφισβήτητο κύρος



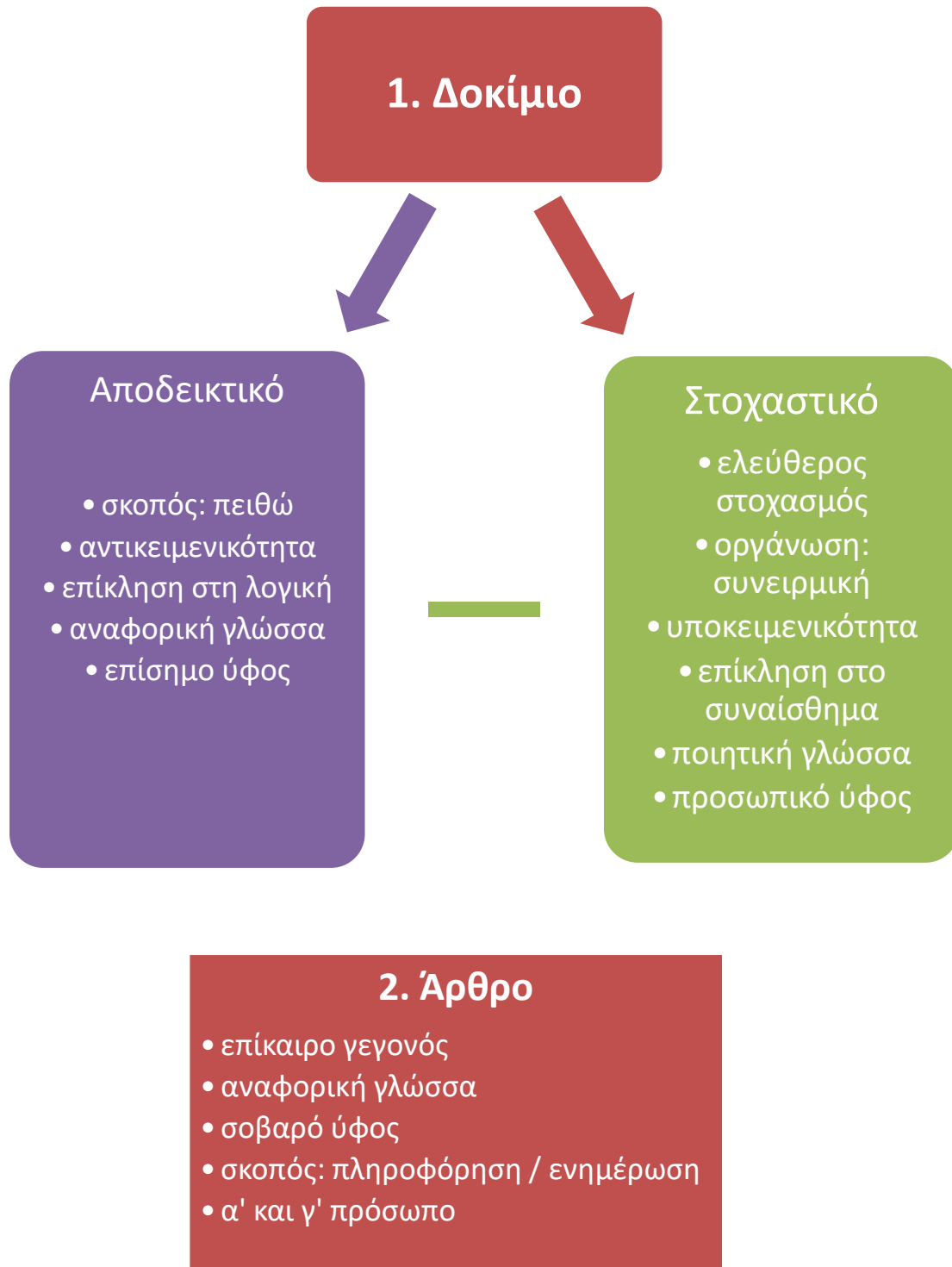
Επίκληση στο ήθος του αντιπάλου

- αρνητικοί χαρακτηρισμοί
- ηθική μείωση

Κειμενικά είδη

Περιγραφή	Αφήγηση	Εξήγηση	Οδηγίες	Επιχειρηματολογία
<ul style="list-style-type: none"> • ρήματα σε ενεστώτα • επίθετα • συνδετικές λέξεις /φράσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • ρήματα σε παρελθοντικούς χρόνους • ρήματα δράσης • διαρθρωτικές λέξεις (χρόνο, αίτιο - αποτέλεσμα) • παρηχήσεις • επαναλήψεις 	<ul style="list-style-type: none"> • αφηρημένα ουσιαστικά • ρήματα δράσης και σκέψης • πιθανολογικές φράσεις • διαρθρωτικές λέξεις (αιτία, χρόνο) 	<ul style="list-style-type: none"> • προσφωνήσεις • ρήματα δράσεις • προστακτική ή προτροπική υποτακτική <ul style="list-style-type: none"> • α' πληθ. πρόσωπο • τροπικά επιρρήματα • διαρθρωτικές λέξεις (χρόνο) <ul style="list-style-type: none"> • κοινά ουσιαστικά 	<ul style="list-style-type: none"> • σαφήνεια • ονοματικά σύνολα • παθητική σύνταξη • τροπικότητα • διαρθρωτικές λέξεις (χρόνο, αντίθεση, αίτιο -αποτέλεσμα, συμπέρασμα)

Κειμενικοί τύποι



3. Επιφυλλίδα

- σύντακτης: πρόσωπο ειδικό στο θέμα
- θέματα: κοινωνικά, φιλολογικά, επιστημονικά κ.τ.λ.
- αναφορική γλώσσα
- διαχρονικός χαρακτήρας

4. Ομιλία

- επίκαιρο γεγονός
- αναφορική και ποιητική γλώσσα
- επίσημο ύφος
- σκοπός: έκφραση απόψεων του ομιλητή, ενημέρωση, προβληματισμός

5. Κριτική

- αιτιολογημένη κρίση (βιβλία, έργα τέχνης, θέατρο κ.τ.λ.)
- αναφορική γλώσσα
- ειδικό λεξιλόγιο
- εξεζητημένο ύφος
- σκοπός: αξιολόγηση ενός έργου, σύνδεση δημιουργού - κοινού.

6. Συνέντευξη

- ερωτήσεις - απαντήσεις
- αναφορική γλώσσα
- καθημερινός λόγος
- απλό/οικείο ύφος
- σκοπός: πληροφόρηση ενημέρωση για τις απόψεις ενός προσώπου

7. Επιστολή

- αναφορική και ποιητική γλώσσα
- επίσημο, προσωπικό ύφος
- σκοπός: έκφραση απόψεων

8. Ημερολόγιο

- σκέψεις για προσωπικά βιώματα και θέματα γενικού ενδιαφέροντος
- αναφορική και ποιητική γλώσσα
- άμεσο, εξομολογητικό, απλό ύφος
- σκοπός: καταγραφή σκέψεων/γεγονότων

9. Βιογραφικά είδη



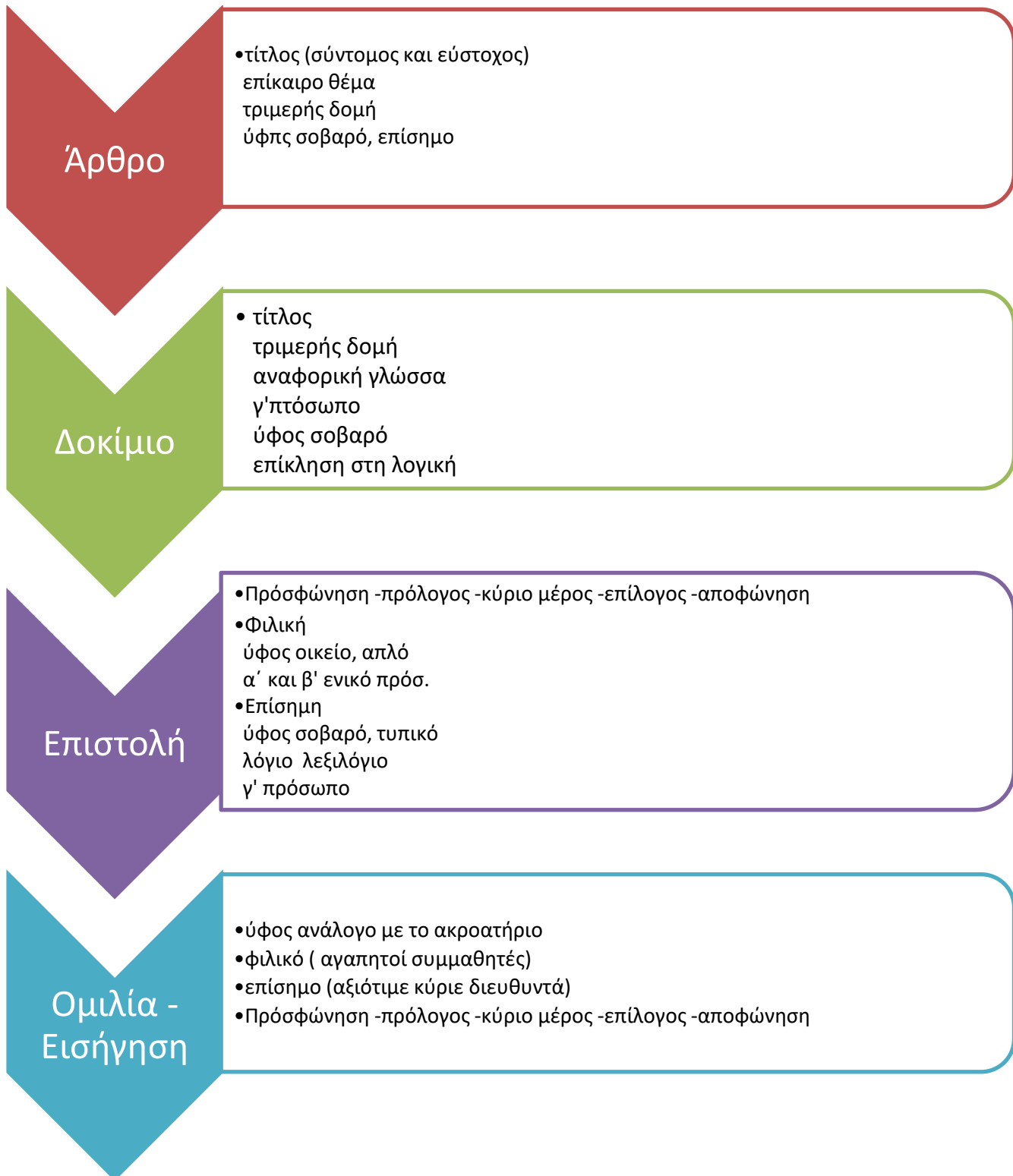
Βιογραφία

(αφηγητής άλλο πρόσωπο)

Αυτοβιογραφία

(αφηγητής ίδιο πρόσωπο)

Επικοινωνιακό πλαίσιο



Το τρίτο θέμα



